



EU:n jätesäädösten vaikutus Suomen jätehuoltoon

Erityisasiantuntija Tuulia Innala

12.9.2019

Jätelainsäädännön uudistus: kierrätys kuntoon ja vauhtia kiertotalouteen



Jätteen määrä ja
haitallisuus vähenevät



Tuottajavastuu
tehostuu

Uudelleenkäyttö
lisääntyy



Hallintomenettelyt
sujuvoituvat



Kierrätys lisääntyy,
kaatopaikkakäsittely
vähenee



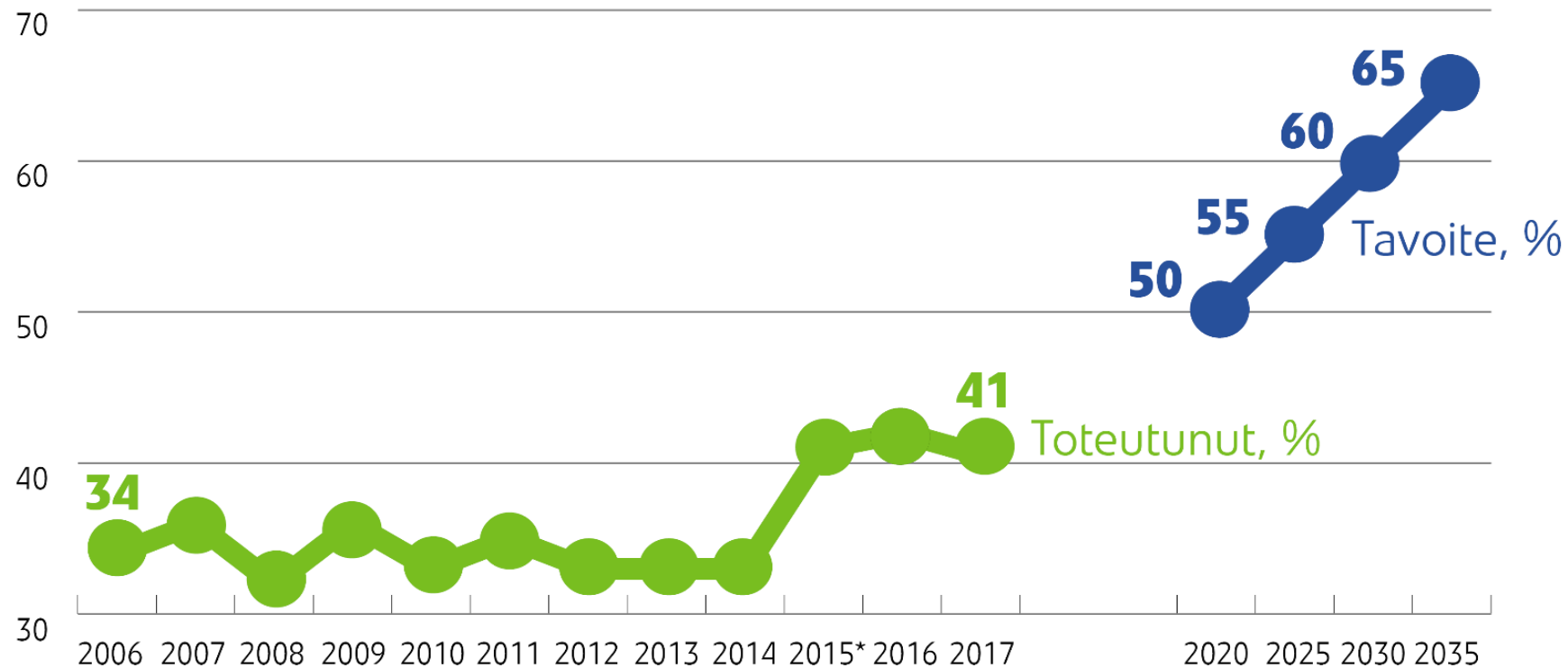
Jätevirtojen seuranta ja
jätetiedon laatu
paranevat

Lähde:YM



- = 4 direktiiviä, joilla muutetaan kuutta jätealan direktiiviä
 - **Jätedirektiivin** muutos 2018/851
 - **Pakkausjätedirektiivin** muutos 2018/852
 - **Kaatopaikkadirektiivin** muutos 2018/850
 - **Romujoneuvo-, paristo- ja SER-direktiivien** muutos 2018/849
- Hyväksyttiin 30.5.2018 (EUVL L 150 14.6.2018)
- Tuli voimaan 4.7.2018
- **Pantava täytäntöön kansallisessa lainsäädännössä 5.7.2020**
- **Olenaisia muutoksia jätelakiin ja lähes kaikkiin jätealan asetuksiin**

Yhdyskuntajätteen kierrätysaste ja tavoitteet



*Kuitupakkausten tilastointimenetelmään tehtiin muutos.

Huom! Lisäksi kierrätysasteen laskentamenetelmä tiukentuu vuodesta 2025 →

NYT: *kierrätetty jätemäärä = erilliskerätty jätemäärä*
2025 laskenta: *kierrätetty jätemäärä = esikäsittelyn jälkeinen jätemäärä, josta epäpuhtaudet vähennetty*

Komission varhaisvaroitusraportin arvioita syistä Suomen hitaasti kehittyneeseen yhdyskuntajätteen kierrätysasteeseen

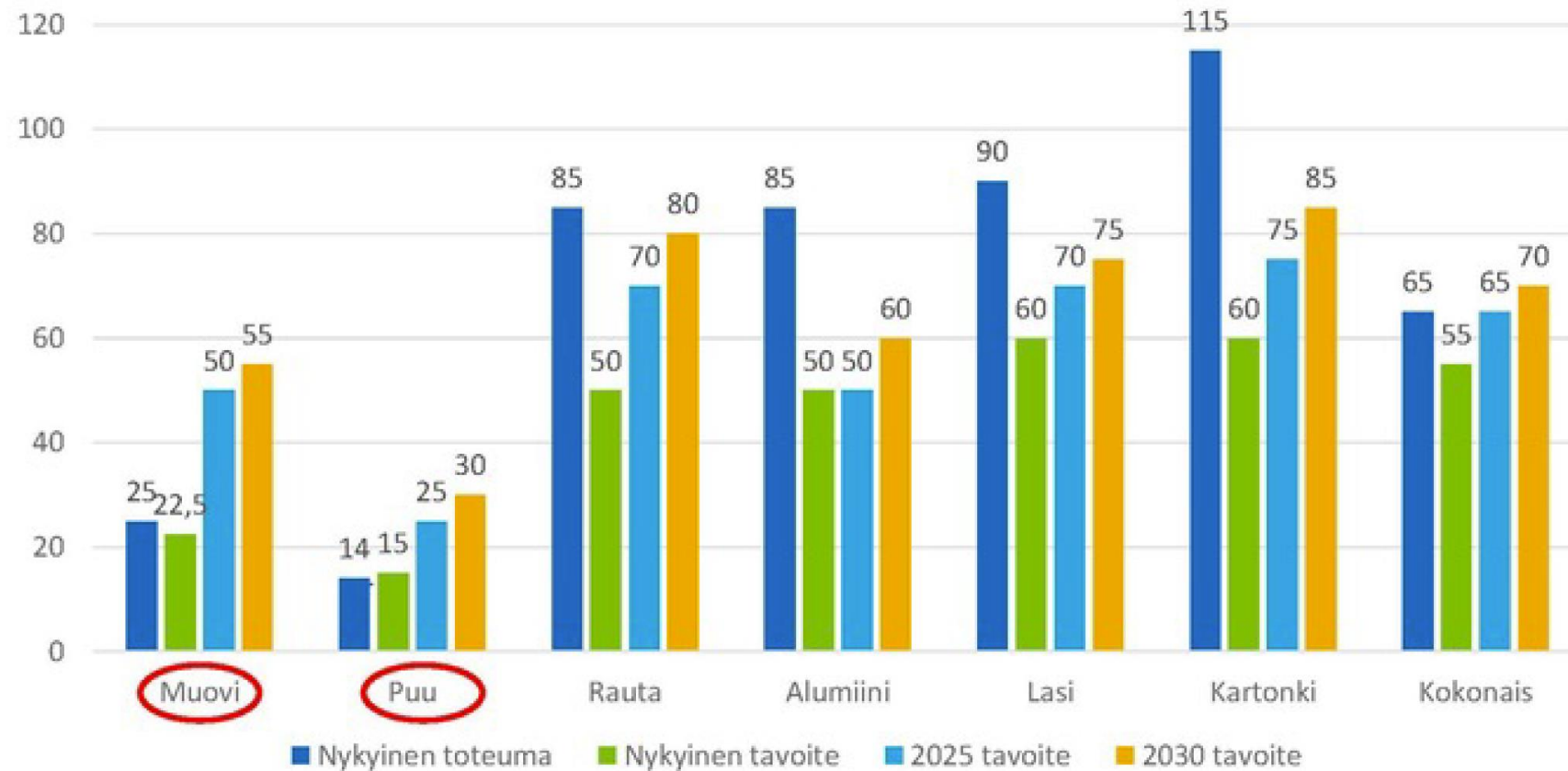


- Erilliskeräysvelvollisuuksien liiallinen joustavuus
- Usein toistuneista lainsäädännön muutoksista aiheutunut epävarmuus ja investointien väheneminen
- Vastuiden pirstaloituminen
- Tuottajavastuujärjestelmien organisoinnin tietty tehottomuus



Komission suositukset Suomelle kierrätysasteen nostamiseksi SWD(2018)417

Pakkausjätteiden kierrätystavoitteet ja nykyinen toteuma



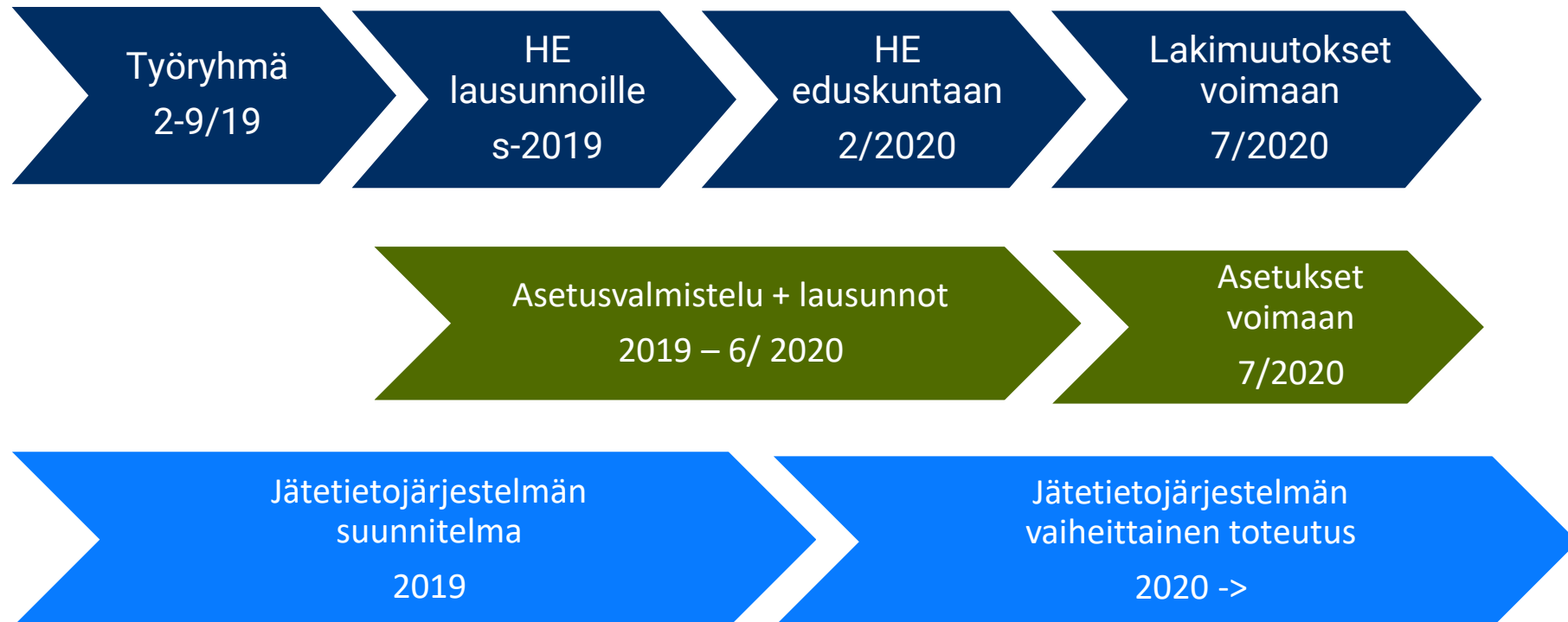
Huom.
Kaikki pakkausjätteet
eivät ole
yhdyskuntajätteitä.

Yhdyskuntajätteen
kierrätystavoitteiden
saavuttaminen
edellyttää
pakkausjätteiden
keräämistä yli
tavoitteiden.

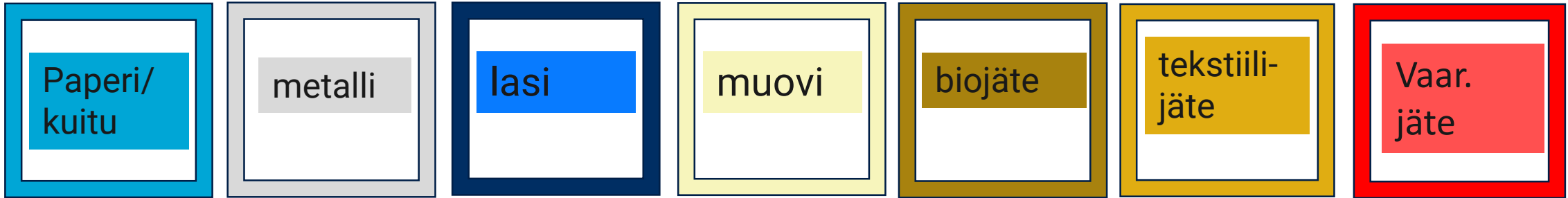
- Muovin ja puun tavoitteet sekä kokonaistavoite haastavimmat
- Pakkauksilla keskeinen rooli myös tiukentuvien yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteiden saavuttamisessa

Työryhmä ja valmisteluaikataulu

- Lainsäädäntömuutosten keskeisiä linjauksia valmistellaan YM:n työryhmässä 15.2. – 15.9.2019
- YM valmistelee hallituksen esityksen työryhmän ehdotuksen pohjalta



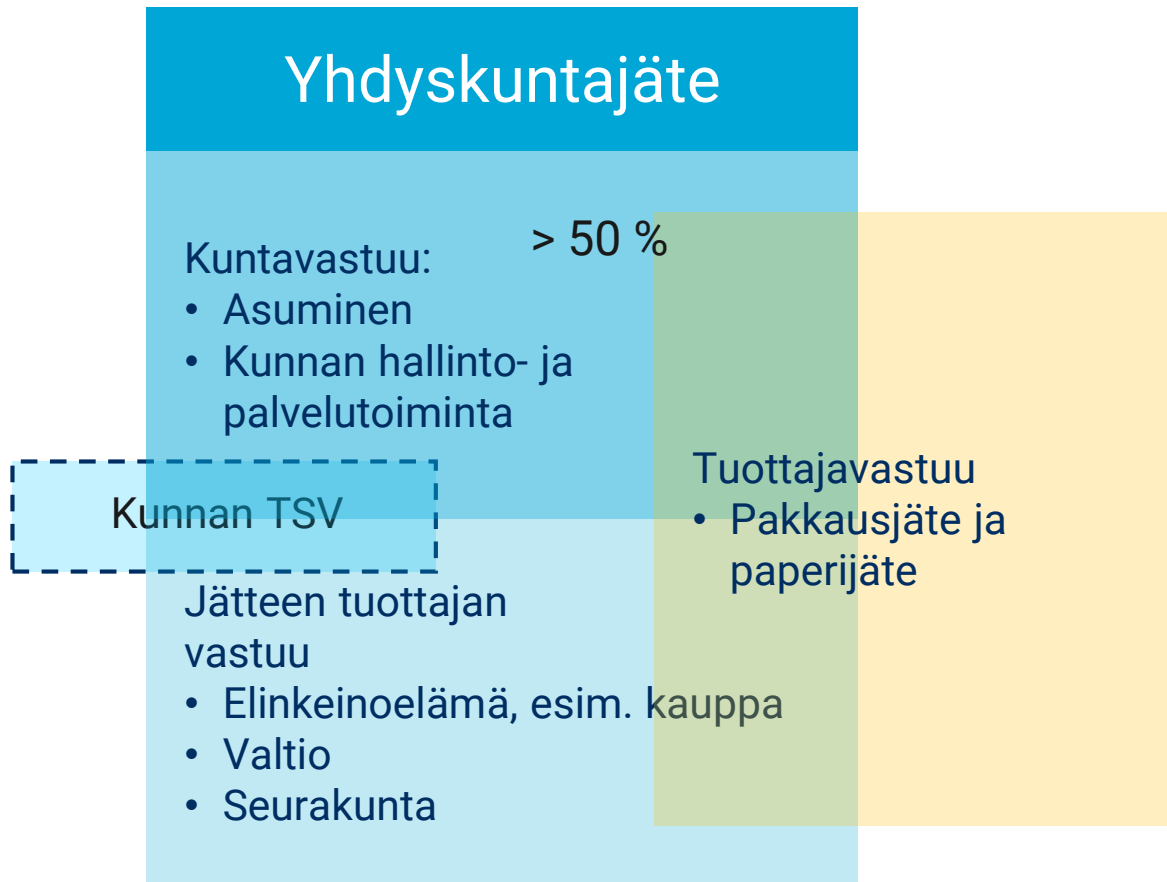
Erilliskeräysvelvollisuudet jätelainsäädäntöön



EU 2025→
Suomi aiemmin

- Erilliskeräys on järjestettävä **yhdyskuntajätteen** jakeille
 - Kiinteistökohtainen (ml. kimppa- ja korttelikeräys) tai aluekeräys
 - biojätteelle myös kotikompostointi
- Biojäte ja pakkausjätteet: pakollinen kiinteistökohtainen keräys taajamissa (rajaus tietynkokoisiin kiinteistöihin?)
 - Mahdollisimman samantasoiset vaatimukset kotitalouksille ja muille toimijoille;
 - voidaan sallia **poikkeuksia** erityisin perustein (ympäristö-, tekniset, taloudelliset), mutta poikkeuksista raportoitava komissiolle
- Muovipakkausjätteen aluekeräysvaatimus samalle tasolle muiden pakkausmateriaalien kanssa

Jätelain mukaiset vastuutahot ja erilliskeräyksen järjestämisen haasteet



- Haasteita
 - Järjestämisvastuiden hajanaisuus
 - Pakkausjäte ja muu saman materiaalin yhdyskuntajäte (muovipakkaus – muu muovi, pakkausmetalli – muu metalli) → eri vastuutahot
 - EU: Tuottajien kustannettava vähintään 80 % pakkausjätteen erilliskeräyksen kustannuksista
- Työryhmän ratkaisuja
 - Vaiheittainen eteneminen
 - Perusvastuisiin ei nyt olennaisia muutoksia
 - Yhteistoimintavelvoite vastuutahoille pakkauskeräykseen: kunnat ja tuottajat
 - Kunnan vastuulla olevan jätteen kuljetus
 - taustalaskelmat pohjautuneet kunnan järjestämään kuljetukseen
 - Jätetieto kuntoon → tietojärjestelmän kehitys

Erilliskeräyksen tehostaminen; minimivaatimukset jätelainsäädäntöön

Työryhmässä kaavailtua

- Kiinteistökohtainen erilliskeräys keskitetään taajamiin
- Taajamien ulkopuoliset alueet aluekeräyksen piirissä
- Ehdotuksena erilliskeräyksen valtakunnalliseksi minimivaatimukseksi vähintään viiden huoneiston kiinteistöt taajamissa + pienempien vapaaehtoiseen keräämiseen kannustaminen/jätehuoltomääräyksillä velvoittaminen
- Biojätteen keräys olennaista → tehostamispaineita nykyiseen keräykseen ja keräystä laajennettava
- Muille kiinteistöille hyötyjätelajien kilorajat; vastaava taso kuin asuinkiinteistöillä

Lajittelutehokkuuden parantaminen

- neuvonnan lisääminen
- jätemaksujen kannustavuus: *astiakohtainen kannustava taksa*
- lajittelua helpottavat/motivoivat käytännön järjestelyt: *monilokerokeräys, korttelikeräys, aluekeräyksen sijainti ja läheisyys, tyhjennysvälien optimointi*
- syntypaikkalajittelua mahdollisesti tietyin edellytyksin täydennettävä myös keskitetyllä lajittelulla (myöhemmin)

Vaiheittainen vaatimusten tiukentaminen;

- Aikaa isoihin muutoksiin sopeutumiseen
- direktiivin tulkintakysymysten selvittämiseen

Kuntaliitto toivottaa hyvää syksyä!

Tuulia Innala
040 5722120
Tuulia.innala@kuntaliitto.fi



kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

